

Bestemmingsplan Bernardlaan

quicksan natuurwetgeving

Gemeente de Ronde Venen

6 november 2015

Definitief rapport

BD7328

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.
RIVERS, DELTAS & COASTS

Entrada 301
Postbus 94241
1090 GE Amsterdam
+31 20 569 77 00 Telefoon
Fax
info@amsterdam.royalhaskoning.com E-mail
www.royalhaskoningdhv.com Internet
Amersfoort 56515154 KvK

Documenttitel	Bestemmingsplan Bernardlaan quickscan natuurwetgeving
Verkorte documenttitel	Quickscan ecologie Bernardlaan
Status	Definitief rapport
Datum	6 november 2015
Projectnaam	Bestemmingsplan Bernardlaan
Projectnummer	BD7328
Opdrachtgever	Gemeente de Ronde Venen
Referentie	BD7328/R00002/904848/Amst

Auteur(s)	Willem Kuijsten
Collegiale toets	Ilco van Woersem
Datum/paraaf	1-4-2015 IvW
Vrijgegeven door	Bart Zwaan
Datum/paraaf	6-11-2015 BZ

INHOUDSOPGAVE

	Blz.
1 INLEIDING	1
1.1 Aanleiding en doel	1
1.2 Ligging en begrenzing plangebied	1
2 WETTELIJK KADER	3
2.1 Soortenbescherming	3
2.2 Gebiedsbescherming	3
2.2.1 Natuurbeschermingswet	3
2.2.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)	3
3 PLANGEBIED EN VOORGENOMEN ONTWIKKELING	5
3.1 Plangebied	5
3.2 Voorgenomen ontwikkeling	6
4 NATUURWAARDEN	7
4.1 Beschermde soorten	7
4.1.1 Vaatplanten	7
4.1.2 Broedvogels	7
4.1.3 Vleermuizen	7
4.1.4 Overige zoogdieren	8
4.1.5 Reptielen en amfibieën	8
4.1.6 Vissen	9
4.1.7 Ongewervelden	9
4.1.8 Samengevat	9
4.2 Natuurnetwerk Nederland	9
4.3 Natuurbeschermingswet	9
5 EFFECTEN BESCHERMDE SOORTEN	11
5.1 Broedvogels	11
5.1.1 Algemene broedvogels	11
5.1.2 Jaarrond beschermde nesten	11
5.1.3 Nader onderzoek	11
5.2 Vleermuizen	12
5.2.1 Nader onderzoek	12
5.3 Conclusie	12
6 EFFECTEN BESCHERMDE GEBIEDEN	13
6.1 Natuurnetwerk Nederland	13
6.2 Natuurbeschermingswet	13
6.2.1 Nader onderzoek	14
7 LITERATUUR	15

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding en doel

Aan de Prins Bernardlaan 13 - 21 te Mijdrecht heeft woningcorporatie GroenWest een tweetal twee-onder-één-kap woningen en een vrijstaande woning in haar bezit. GroenWest wil deze locatie graag herontwikkelen.

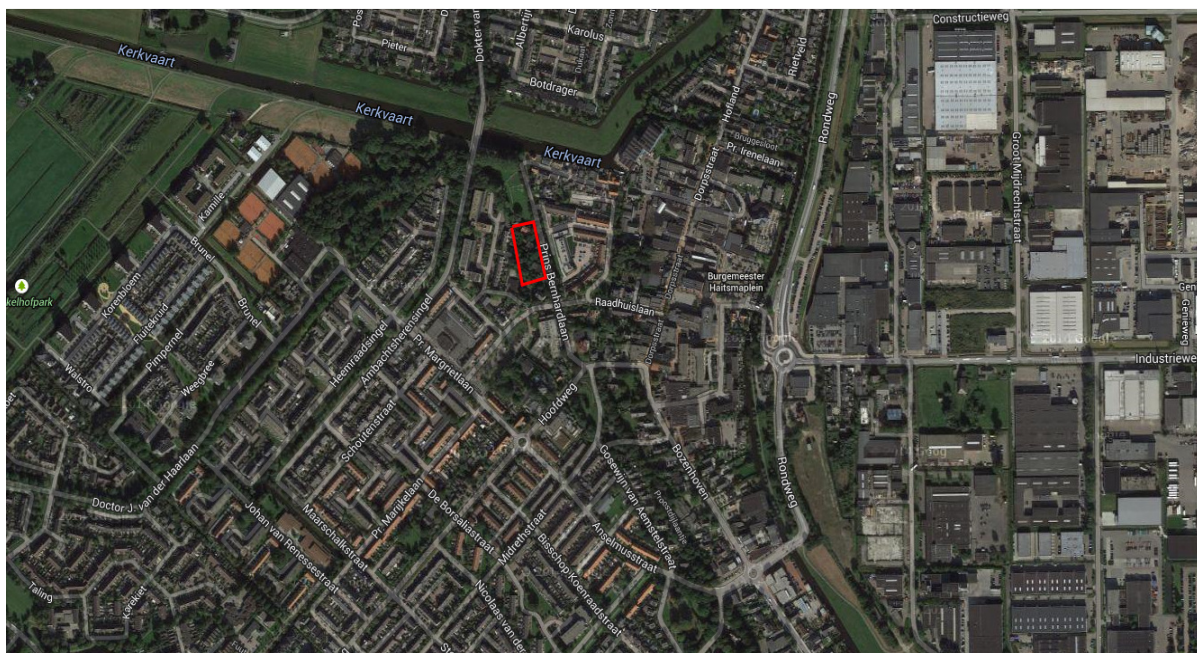
Binnen het vigerende bestemmingsplan 'Mijdrecht woongebied Zuid 2003' is de realisatie van de beoogde woningbouw niet mogelijk. Om het voornemen te kunnen realiseren moet een planologische procedure worden gevolgd in de vorm van een nieuw bestemmingsplan.

Op grond van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) dient een bestemmingsplan voorzien te zijn van een goede ruimtelijke onderbouwing. Onderdeel van die onderbouwing is ecologisch onderzoek, dat aantoont dat voldaan wordt aan de bepalingen van de Natuurbeschermingswet, Flora- en faunawet en het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen EHS). In het kader van een bestemmingsplan kan geen ontheffing of vergunning worden verleend. De uitvoerbaarheid van het plan dient echter wel te worden onderzocht. Dat betekent dat onderzocht moet worden of er 'op voorhand in redelijkheid' van mag worden uitgegaan dat de benodigde vergunningen en of ontheffingen verleend kunnen worden.

Eventuele effecten op beschermde dier- of plantensoorten en beschermde gebieden dienen dus in deze fase al onderzocht te worden. Hiervoor wordt een quickscan ecologie uitgevoerd. In de quickscan wordt gekeken of in het plangebied planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die een beschermde status hebben en of negatieve effecten te verwachten zijn op deze beschermde soorten. Daarnaast wordt gekeken of het plan (mogelijk) negatieve invloed heeft op beschermde natuurgebieden of het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen EHS).

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied ligt aan de Prins Bernhardlaan te Mijdrecht in de gemeente De Ronde Venen. De locatie bevindt zich in het centrum van Mijdrecht. Aan de zuidzijde wordt het plangebied begrensd door woonhuizen, aan de westzijde door een sloot en de oostzijde door de Prins Bernhardlaan. Aan de noordzijde bevindt zich een grasveld. Het plangebied is in eigendom van GroenWest en is circa 3.000 m² groot. Het plangebied heeft een relatief smalle vorm. Op afbeelding 1.1 is de ligging van het plangebied weergegeven.

Figuur 1-1: Ligging plangebied in Mijdrecht

2 WETTELIJK KADER

De bescherming van natuur in Nederland is vastgelegd in Europese en nationale wet- en regelgeving, waarin een onderscheid wordt gemaakt tussen soortenbescherming en gebiedsbescherming. De soortenbescherming is in Nederland geregeld in de Flora- en faunawet en de gebiedsbescherming in de Natuurbeschermingswet 1998 en via Streek-, structuur- en/of bestemmingsplannen waarin het Nationaal Natuurnetwerk (voormalige ecologische hoofdstructuur) planologisch wordt beschermd. In de volgende alinea's wordt het wettelijk kader beknopt toegelicht. Een uitgebreid juridisch kader is terug te vinden in Bijlage 1.

2.1 Soortenbescherming

Het doel van de Flora- en faunawet is het instandhouden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten. De Flora- en faunawet kent zowel een zorgplicht als verbodsbepalingen. De zorgplicht geldt te allen tijde voor alle in het wild levende dieren en planten en hun leefomgeving. De verbodsbepalingen zijn gebaseerd op het 'nee, tenzij'-principe. Alle schadelijke handelingen ten aanzien van beschermde planten- en diersoorten zijn in principe verboden, maar er kan worden afgeweken van de verbodsbepalingen door ontheffingen. Er bestaan drie beschermingsregimes voor drie verschillende groepen van beschermde soorten. Voor de algemeen beschermde soorten (tabel 1) geldt een algemene ontheffing voor ruimtelijke ingrepen. Ook voor de overige beschermde soorten (tabel 2) is ontheffing mogelijk, als wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode. Voor strikt beschermde soorten (tabel 3) kan alleen afgeweken worden na een uitgebreide toetsing.

2.2 Gebiedsbescherming

Door middel van gebiedsbescherming wordt een beschermingskader geboden voor de flora en fauna binnen aangewezen beschermde gebieden. Hieronder vallen de Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen EHS).

2.2.1 Natuurbeschermingswet

Voor elk Natura 2000-gebied zijn doelen vastgesteld voor bepaalde soorten, habitattypen en/of vogels. Deze zogenoemde instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd in termen van behoud of uitbreiding/verbetering van de oppervlakte en kwaliteit van het habitatype of leefgebied. De instandhoudingsdoelen voor een Natura 2000-gebied vormen het toetsingskader voor de beoordeling van de effecten van een activiteit in en buiten Natura 2000-gebieden. Voor projecten of andere handelingen in en buiten Natura 2000-gebieden die de kwaliteit van habitattypen of leefgebieden kunnen verslechteren en een significant verstorend effect kunnen hebben op soorten waarvoor het Natura 2000-gebied is aangewezen geldt een vergunningplicht (art. 19j Natuurbeschermingswet 1998).

2.2.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland is een samenhangend netwerk dat bestaat uit bestaande natuurgebieden en ecologische verbindingzones die deze gebieden met elkaar

verbinden. Voor het NNN geldt het 'nee, tenzij'-regime. Dit houdt in dat nieuwe plannen, projecten of handelingen binnen het NNN niet zijn toegestaan indien deze de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten, tenzij er geen reële alternatieven zijn én er sprake is van redenen van groot openbaar belang. De negatieve effecten van de activiteit moeten bovendien zoveel mogelijk worden gemitigeerd en anders worden gecompenseerd. Het beleid van de te beschermen wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN zijn per provincie uitgewerkt in structuurvisies en ruimtelijke verordeningen. De provincie Utrecht heeft haar eigen toetsingskader.

3 PLANGEBIED EN VOORGENOMEN ONTWIKKELING

3.1 Plangebied

Het plangebied ligt in de wijk Mijdrecht centrum. Aan de rand van het oude dorp Mijdrecht. Deze wijk is aangelegd in de jaren '50 en '60. In Mijdrecht centrum liggen veel grondgebonden eengezinswoningen in rijen, zowel huur als koop. Er staan ook enkele flats. In de wijk liggen geen grote groengebieden, maar er zijn wel groene bermen met bomen en er staan bomen in de straten.

De Prins Bernhardlaan markeert de overgang van verschillende verkavelingsrichtingen en bebouwingsvormen. Hier komen de richtingen samen van de eerste bedijking- en de derde bedijkingspolders. Door deze verdraaiing van 30 graden lopen de Stadhouderslaan en de Prins Bernhardlaan niet parallel: waar de bebouwingen bij elkaar komen is een tamelijk rommelig bebouwingsbeeld ontstaan.

De huidige bebouwing in het plangebied bestaat uit een tweetal twee-onder-één-kap-woning en een vrijstaande woning. Aan de oostzijde wordt plangebied begrensd door een dijklichaam met daarachter een watergang. In de omgeving staan voornamelijk woningen en is te typeren als een rustige woonwijk. Aan de overzijde van de Prins Bernhardlaan zijn recent 23 nieuwe appartementen gerealiseerd. Het plangebied zelf heeft een groen karakter, de tuinen bij de huizen zijn begroeid met bomen, struiken en lagere begroeiing. In figuur 3-1 is met wat foto's een impressie van het plangebied gegeven.

Afbeelding 3-1: Impressie van het plangebied

3.2 Voorgenomen ontwikkeling

GroenWest heeft het voornemen om op deze locatie 21 levensloopbestendige appartementen te realiseren. Door de ligging nabij het centrum is deze locatie aantrekkelijk voor veel doelgroepen. Mede vanu it de sterke vergrijzing is er in deze gemeente een tekort aan appartementen in de sociale huur. Met deze voorgenomen ontwikkeling wordt ingespeeld op de woningbehoefte in De Ronde Venen en dan vooral voor ouderen.

De herinrichting maakt het mogelijke enkele bestaande achtertuinen tot en met de waterloop uit te breiden.

4 NATUURWAARDEN

4.1 Beschermde soorten

In deze paragraaf is per soortgroep aangegeven welke beschermde soorten mogelijk aanwezig zijn binnen de planlocatie. Dit is bepaald aan de hand van vrij beschikbare verspreidingsgegevens en de habitatgeschiktheid op basis van een éénmalig verkennend veldbezoek. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op dinsdag 10 maart 2015.

4.1.1 Vaatplanten

Het terrein bestaat, voor het gedeelte dat niet verhard is, grotendeels uit tuinen. Beschermde vaatplanten zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen en streng beschermde soorten worden ook niet verwacht. Het is op grond van deze quickscan niet uit te sluiten dat licht beschermde stinsenplanten zoals gewone vogelmelk aanwezig zijn in de tuinen.

Streng beschermde vaatplanten zijn niet aanwezig in het plangebied.

4.1.2 Broedvogels

Het terrein is onderzocht op geschikte structuren en elementen waarin vogels kunnen broeden. Er staan veel bomen en struiken in het plangebied waarin verschillende soorten broedvogels kunnen broeden. Daarnaast zijn de gebouwen in potentie geschikt als broedplaats voor gebouwbewonende soorten, zoals huismus en gierzwaluw.

Huismussen zijn redelijk honkvast en komen ook in de winter voor in hun broedterritoria. Tijdens het veldbezoek zijn geen huismussen aangetroffen en er zijn ook geen sporen aangetroffen die het gebruik van het gebouw als broedplaats voor de huismus bevestigen. Voor gierzwaluwen zijn de aanwezige gebouwen op het eerste gezicht niet geschikt, omdat geschikte nestplaatsen lijken te ontbreken.

Wel zijn veel naaldbomen aanwezig (sparren en coniferen) die geschikt zijn als roestplaats voor ransuilen. Er zijn echter geen waarnemingen bekend van ransuilen van de afgelopen jaren in Mijdrecht rondom de planlocatie. Tijdens het veldbezoek zijn geen horsten van roofvogels aangetroffen en het plangebied is ook niet optimaal geschikt als broedlocatie voor roofvogels. Een soort als sperwer broedt echter steeds vaker binnen de bebouwde kom en het nest van deze soort is klein en onopvallend, waardoor het tijdens het veldbezoek eenvoudig gemist kan zijn.

Op basis van het veldbezoek in maart kan niet met zekerheid worden uitgesloten dat in het plangebied jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn van huismus, gierzwaluw en sperwer.

4.1.3 Vleermuizen

De gebouwen in het plangebied zijn geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. De bomen in het plangebied zijn relatief jong en geschikte boomholtes ontbreken.

Dat betekent dat alleen gebouwbewonende soorten een verblijfplaats kunnen hebben in het plangebied. De gebouwen in het plangebied zijn geschikt voor en liggen binnen het verspreidingsgebied van gebouwbewonende soorten als gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, meervleermuis en laatvlieger. Op basis van deze quickscan is niet uit te sluiten dat de woningen in het plangebied verblijfplaatsen van vleermuizen herbergen.

De begroeiing in het plangebied is onderdeel van een doorgaande groenstructuur door de bebouwde kom van Mijdrecht ten zuidwesten van het centrale bebouwingslint in Mijdrecht (zie figuur 4-1). Het is goed mogelijk dat deze groenstructuur een belangrijke vliegroute is voor vleermuizen tussen de verblijfplaatsen in de stad en foerageergebied daarbuiten.

Figuur 4-1 Potentiele vliegroute (groene pijlen) van vleermuizen door de bebouwde kom van Mijdrecht, plangebied is het rode kader.

4.1.4 Overige zoogdieren

Streng beschermde grondgebonden zoogdieren zijn op grond van de aanwezige habitat uit te sluiten. Licht beschermde soorten (tabel 1, Flora- en faunawet) komen waarschijnlijk wel voor in het plangebied. Het gaat om diverse (spits)muisensoorten, egel en andere algemene soorten.

4.1.5 Reptielen en amfibieën

Het plangebied is ongeschikt als leefgebied voor streng beschermde amfibieën en reptielen. Naar verwachting komen wel licht beschermde soorten als gewone pad, kleine watersalamander en bruine kikker voor in het plangebied. In het plangebied zelf is geen water aanwezig, geen voortplantingsbiotoop, dat betekent dat alleen landhabitat van deze soorten aanwezig is.

4.1.6 Vissen

Het plangebied grenst zowel aan de zuidwestkant als noordoostkant aan watergangen. Deze watergangen maken echter geen onderdeel uit van het plangebied. Beschermde vissoorten zijn daarom niet aanwezig in het plangebied.

4.1.7 Ongewervelden

Het plangebied biedt geen geschikt leefgebied voor streng beschermde ongewervelde soorten.

4.1.8 Samengevat

Streng beschermde soorten die mogelijk voorkomen in het plangebied zijn vleermuizen en broedende vogels (misschien ook waarvan het nest jaarrond is beschermd). Daarnaast komen in het plangebied mogelijk enkele licht beschermde amfibieën, zoogdieren en vaatplanten voor. In tabel 4.1 is een overzicht gegeven.

Tabel 4-1 Mogelijk aanwezige streng beschermde soorten in of nabij het plangebied

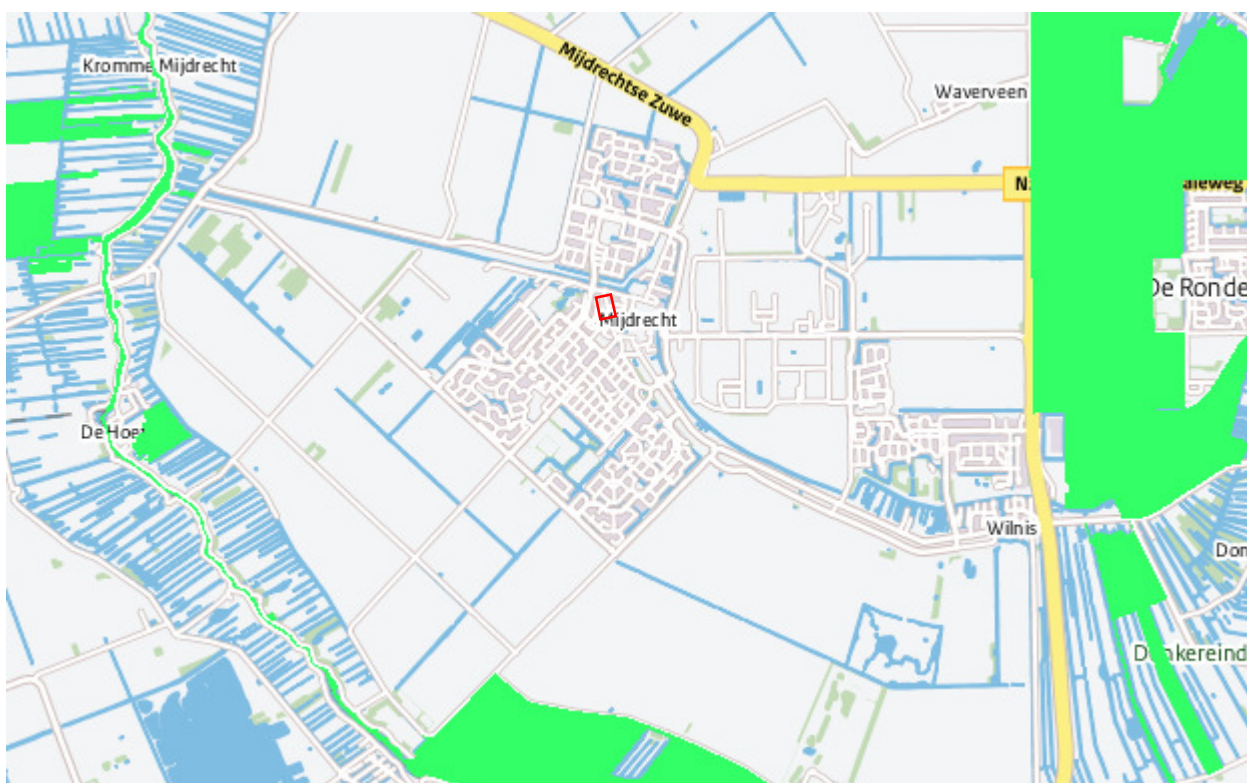
<i>Soortgroep</i>	<i>Aanwezigheid</i>	<i>Voorkomende soorten</i>	<i>Beschermings-categorie</i>
Vaatplanten	Mogelijk	gewone vogelmelk en mogelijk andere licht beschermde soorten	tabel 1
Broedvogels	Mogelijk	Diverse algemene soorten.	vogels.
Vogels (jaarrond beschermde nesten)	Mogelijk	Huismus en gierwaluw	vogels
Vleermuizen	Mogelijk	gewone dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, gewone grootoorvleermuis	tabel 3
Grondgebonden zoogdieren	Ja	Diverse algemene soorten	tabel 1
Amfibieën	Ja	Diverse algemene soorten	tabel 1
Reptielen	Nee	nvt	nvt
Vissen	Nee	nvt	nvt
Ongewervelden	Nee	nvt	nvt

4.2 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt op grote afstand (> 2 km.) van het dichtstbijzijnde NNN gebied. Het NNN kent geen externe werking (behalve bij weidevogelleefgebied). Externe werking op 2 kilometer afstand is uit te sluiten.

4.3 Natuurbeschermingswet

In de Natuurbeschermingswet zijn Natura 2000-gebieden en overige Beschermde Natuurmonumenten beschermd. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied zijn de Nieuwkoopse Plassen en de Haack op minimaal 4,5 kilometer ten zuiden van het plangebied. Overige Natura 2000-gebieden en/of Beschermde Natuurmonumenten liggen allen op grotere afstand van het plangebied. Dit gaat om Botshol op ruim 5,5 kilometer richting het noordoosten en de Oostelijk Vechtplassen op ruim 10 kilometer richting het oosten.

Figuur 4-2 NNN begrenzing (groen) in de direct omgeving plangebied (rood kader). Bron: webkaart.provincie-utrecht.nl.

5 EFFECTEN BESCHERMDE SOORTEN

In het plangebied komen (mogelijk) streng beschermde broedvogels en vleermuizen voor. Daarnaast is de aanwezigheid van lichter beschermde vaatplanten, amfibieën en grondgebonden zoogdieren waarschijnlijk.

5.1 Broedvogels

Naast algemene broedvogels die zeker in het plangebied broeden, is de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van huismus, gierzwaluw en sperwer niet uit te sluiten. Voor de algemene broedvogels geldt dat ze alleen beschermd zijn tijdens het broedseizoen.

5.1.1 Algemene broedvogels

Wanneer herontwikkeling plaatsvindt in de broedperiode van vogels kunnen negatieve effecten optreden ten aanzien van broedende vogels. Dit betekent een overtreding van verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet en hiervoor is een ontheffing van de Flora- en faunawet nodig. Een ontheffing voor broedvogels wordt in de praktijk zelden afgegeven. De reden hiervoor is dat eenvoudig mitigerende maatregelen zijn te treffen door te werken buiten het broedseizoen of het plangebied voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt te maken. Daarnaast wordt een ontheffing alleen afgegeven wanneer sprake is van een wettelijk geldend belang. De beoogde herontwikkeling (is ruimtelijke ontwikkeling) geldt niet als een geldig wettelijk belang.

Het is daarom noodzakelijk negatieve effecten ten aanzien van broedvogels te voorkómen.

5.1.2 Jaarrond beschermde nesten

De nestplaatsen van de huismus, gierzwaluw en sperwer zijn jaarrond beschermd. Het is niet met zekerheid uit te sluiten dat deze soorten in het plangebied broeden. Wanneer herontwikkeling plaatsvindt van het plangebied en huismussen, gierzwaluwen en/of sperwer hier broeden, wordt het leefgebied en daarmee de jaarrond beschermde nestplaats van deze soorten verstoord en raakt deze in het slechtste geval helemaal ongeschikt. Dit is een overtreding van verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet, waarvoor een ontheffing vereist is. Zoals gezegd wordt een ontheffing voor vogels alleen verleend wanneer sprake is van een wettelijk geldend belang. De beoogde herontwikkeling (is ruimtelijke ontwikkeling) vormt geen wettelijk belang.

Omdat niet met zekerheid uit te sluiten is dat huismus, gierzwaluw en sperwer in het plangebied broeden zijn effecten ook niet op voorhand uit te sluiten.

5.1.3 Nader onderzoek

Er is aanvullend onderzoek noodzakelijk naar de aanwezigheid van huismus, gierzwaluw en sperwer. Op basis van dit aanvullende onderzoek kan worden aangetoond of deze soorten aan- of afwezig zijn in het plangebied. Op basis van deze resultaten kan worden geconcludeerd of effecten optreden ten aanzien van beide soorten en of een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk is.

5.2 Vleermuizen

Gebouwen in het plangebied fungeren mogelijk als verblijfplaats voor vleermuizen. Wanneer gebouwen gesloopt of gerenoveerd worden, waarin verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn, gaan deze verblijfplaatsen verloren. Dit betekent een overtreding van verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet. Er gaan dan voortplantings-, rust of vaste verblijfplaatsen verloren en individuen van de soort kunnen verstoord, gedood en/of verwond worden. Dit betekent een overtreding van de Flora- en faunawet. Een ontheffing wordt voor vleermuizen (Habitatrichtlijn IV) echter alleen verleend wanneer sprake is van een wettelijk geldend belang. De beoogde herontwikkeling (is ruimtelijke ontwikkeling) kan mogelijk onder het belang “dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten” worden geschaard. Hiervoor dient dan wel een passende onderbouwing te worden gegeven.

Naast eventuele aanwezige verblijfplaatsen is het groen in het plangebied mogelijk onderdeel van vast jachtgebied en een doorgaande vliegroute door de bebouwde kom van Mijdrecht, zie figuur 4-1. Doordat in het plangebied bomen gekapt worden, verdwijnt mogelijk een schakel in deze vliegroute en een (klein) deel van vast jachtgebied. Niet alle bomen in en rondom het plangebied zullen worden gekapt. Daardoor zal de vliegroute altijd kunnen blijven fungeren; daarnaast zijn in de toekomstige situatie nieuwe bomen voorzien. Effecten ten aanzien van een mogelijke vliegroute worden niet verwacht.

5.2.1 Nader onderzoek

Om te onderbouwen of negatieve effecten op vleermuizen optreden is aanvullend onderzoek nodig naar de aanwezigheid van vleermuizen in de gebouwen en de functie van deze gebouwen voor vleermuizen. Indien één of meerdere gebouwen in gebruik zijn als verblijfplaats voor vleermuizen dienen mitigerende en compenserende maatregelen te worden getroffen zodat geen negatieve effecten optreden ten aanzien van deze soortgroep.

5.3 Conclusie

Effecten op broedvogels (met name vogels waarvan het nest jaarrond is beschermd) en vleermuizen kunnen niet worden uitgesloten op grond van deze quickscan. Om te bepalen of deze soorten daadwerkelijk voorkomen en wat de functie van het plangebied is voor deze soorten is aanvullend onderzoek naar het voorkomen van deze soorten noodzakelijk.

Aanvullend onderzoek naar algemene broedvogels waarvan het nest niet jaarrond is beschermd is niet nodig. Er wordt geen ontheffing verleend en mitigerende maatregelen om effecten te voorkomen zijn goed te realiseren.

6 EFFECTEN BESCHERMDE GEBIEDEN

6.1 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt buiten de begrenzing en op grote afstand van het Natuurnetwerk Nederland. Negatieve effecten ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland zijn niet aan de orde.

6.2 Natuurbeschermingswet

Het plangebied ligt op een afstand van minimaal 4,5 kilometer van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen en de Haeck en op ruimere afstand van Botshol (5,5 km) en de Oostelijke Vechtplassen (> 10 km). Dat betekent dat alleen sprake kan zijn van externe effecten ten aanzien van de instandhoudingsdoelen van dit gebied.

Externe effecten kunnen optreden ten gevolge van geluid, beweging, verlichting en stikstofdepositie. Deze effecten treden op ten gevolge van bouwwerkzaamheden tijdens de aanlegfase en ten gevolge van de aanwezigheid van nieuwe objecten en de extra verkeersbewegingen tijdens de gebruiksfase. Voor verstoring door licht, geluid en beweging is de afstand tot het Natura 2000-gebied te groot om negatieve effecten te kunnen veroorzaken.

Effecten als gevolg van stikstofdepositie zijn niet direct uit te sluiten. In het plangebied zijn nu 5 woningen aanwezig die plaats zullen maken voor een appartementencomplex met 21 appartementen. Dat betekent een toename van het aantal woningen en daarmee een toename van het aantal verkeersbewegingen.

Voor de nieuwbouwwijken wordt per etmaal uitgegaan van 5 á 6 ritten per woning voor een gemiddelde werkdag. Voor de nieuwe woningen in Mijdrecht wordt uitgegaan van het maximum van zes ritten per woning per etmaal. Voor de 21 appartementen komt dit neer op maximaal 126 extra verkeersbewegingen per etmaal. In de huidige situatie is in het plangebied ook sprake van een woonfunctie, waardoor het totale aantal lager zal zijn dan de 126 verkeersbewegingen per etmaal.

Het plangebied ligt in de bebouwde kom van Mijdrecht en ligt op relatief grote afstand (>4,5 km richting het zuiden en > 5,5 richting het noordoosten) van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden. Tussen het plangebied en de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden ligt de bebouwde kom van Mijdrecht en intensief agrarisch gebied. De belangrijkste ontsluitingswegen van Mijdrecht liggen niet in of in de directe nabijheid van de genoemde Natura 2000-gebieden. De toename van het aantal verkeersbewegingen leidt daarom niet tot een toename van de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden Nieuwkoopse Plassen en de Haeck, Botshol en de Oostelijke Vechtplassen.

Negatieve effecten ten aanzien van Natura 2000-gebieden als gevolg van stikstofdepositie zijn daarmee niet aan de orde.

Een aangewezen soort van de Nieuwkoopse plassen Botshol en de Oostelijke Vechtplassen is de meervleermuis. Boven de Kromme Mijldrecht is vastgesteld¹ dat het hele zomerhalfjaar door grote aantallen meervleermuizen naar en van de Nieuwkoopse Plassen vliegen. Een deel daarvan komt vanuit Uithoorn, via de Amstel. Het is niet uit te sluiten dat zich in de huizen in Mijldrecht ook verblijfplaatsen bevinden van meervleermuizen, die in de Nieuwkoopse Plassen of Botshol jagen. De afstand van het plangebied tot de Oostelijke Vechtplassen is te groot om voor externe effecten ten aanzien van de meervleermuis te zorgen.

Dit betekent dat externe effecten op de meervleermuis voor de Nieuwkoopse Plassen en de Haack en Botshol niet op voorhand zijn uit te sluiten.

6.2.1 Nader onderzoek

Om te bepalen of negatieve effecten op de meervleermuis optreden is aanvullend onderzoek nodig naar de aanwezigheid van deze soort in de gebouwen en de functie van deze gebouwen voor vleermuizen. Indien één of meerdere gebouwen in gebruik zijn als verblijfplaats voor de meervleermuis is een aanvullende toetsing in het kader van de Natuurbeschermingswet noodzakelijk.

Aanvullend onderzoek naar vleermuizen is in paragraaf 5.2.1 al aanbevolen in het kader van de Flora- en faunawet. Het onderzoek naar de meervleermuis in het kader van de Natuurbeschermingswet verschilt niet van het onderzoek naar vleermuizen in het kader van de Flora- en faunawet. Beide onderzoeken kunnen dus samen worden genomen.

¹ Activiteitenplan dijkversterking De Hoef West; DHV, 2011;

7 LITERATUUR

websites:

- telmee.nl
- www.provincie-utrecht.nl

=O=O=O=

RAPPORT

Vervolg onderzoek beschermde soorten Prins Bernardlaan Mijdrecht

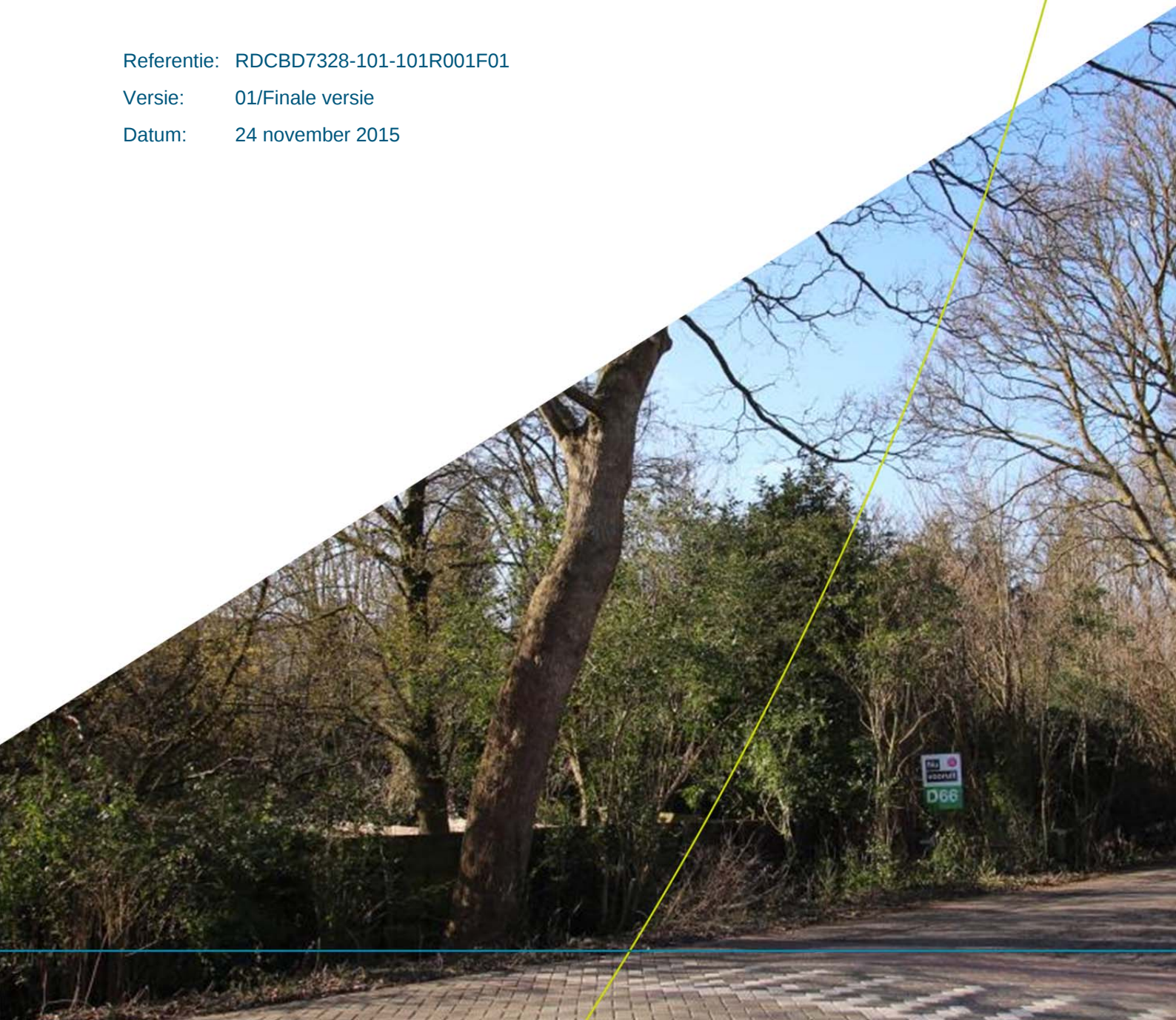
Vervolgonderzoek beschermde soorten

Klant: GroenWest

Referentie: RDCBD7328-101-101R001F01

Versie: 01/Finale versie

Datum: 24 november 2015

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

Entrada 301
1114 AA Amsterdam-Duivendrecht
Netherlands
Rivers, Deltas & Coasts
Trade register number: 56515154

+31 88 348 95 00 **T**
info@rhdhv.com **E**
royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document: Vervolg onderzoek beschermde soorten Prins Bernardlaan Mijdrecht

Ondertitel:
Referentie: RDCBD7328-101-101R001F01
Versie: 01/Finale versie
Datum: 24 november 2015
Projectnaam: Bestemmingsplan Prins Bernardlaan
Projectnummer: BD7328-101-101
Auteur(s): Willem Kuijsten

Opgesteld door:

Gecontroleerd door: Jeroen Groenendijk

Datum/Initialen:

Goedgekeurd door: Jeroen Groenendijk

Datum/Initialen: 24-11-2015

Classificatie

Projectgerelateerd

Disclaimer

No part of these specifications/printed matter may be reproduced and/or published by print, photocopy, microfilm or by any other means, without the prior written permission of HaskoningDHV Nederland B.V.; nor may they be used, without such permission, for any purposes other than that for which they were produced. HaskoningDHV Nederland B.V. accepts no responsibility or liability for these specifications/printed matter to any party other than the persons by whom it was commissioned and as concluded under that Appointment. The quality management system of HaskoningDHV Nederland B.V. has been certified in accordance with ISO 9001, ISO 14001 and OHSAS 18001.

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Doel en afbakening	1
1.2	Leeswijzer	1
2	Plangebied en voorgenomen ontwikkeling	2
2.1	Plangebied	2
2.2	Voorgenomen ontwikkeling	3
3	Inventarisatiemethodiek	5
3.1	Huismus	5
3.2	Gierzwaluw	5
3.3	Sperwer	5
3.4	Vleermuizen	6
4	Resultaten	8
4.1	Huismus	8
4.2	Gierzwaluw	8
4.3	Sperwer	8
4.4	Vleermuizen	8
4.5	Conclusies inventarisatie	12
5	Effectbeoordeling, mitigatie en juridische consequenties	13
5.1	Effectbeoordeling	13
5.2	Mitigatie	14
5.2.1	Vliegroutes en foerageergebied	14
5.2.2	Paarverblijfplaatsen	15
5.3	Juridische consequenties	16
5.4	Eindconclusie	17
6	Literatuur	18

1 Inleiding

Woningcorporatie GroenWest is voornemens om aan de Prins Bernardlaan 13 – 21 in Mijdrecht (Provincie Utrecht) een appartementencomplex te realiseren. Op dit moment staan op deze locatie een tweetal twee-onder-één-kap woningen en een vrijstaande woning, in eigendom van GroenWest.

Binnen het vigerende bestemmingsplan 'Mijdrecht woongebied Zuid 2003' is de realisatie van de beoogde woningbouw niet mogelijk. Om het voornemen te kunnen realiseren moet een planologische procedure worden gevolgd in de vorm van een nieuw bestemmingsplan. In het kader van dit bestemmingsplan is een quickscan natuurwetgeving uitgevoerd (Royal HaskoningDHV, 2015). Op grond van deze quickscan konden mogelijke effecten ten aanzien van een aantal beschermde soorten niet worden uitgesloten.

Deze studie betreft een vervolgonderzoek naar enkele soortgroepen die beschermd zijn door middel van de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet. Het gaat om de soort(groep)en huismus, gierzwaluw, sperwer en vleermuizen, beschermd in de Flora- en faunawet en de meervleermuis beschermd in zowel de Flora- en faunawet als de Natuurbeschermingswet.

1.1 Doel en afbakening

Doel van deze studie is het in beeld brengen van de verspreiding en functie van het plangebied voor huismus, gierzwaluw, sperwer en vleermuizen.

Op grond van de aanwezigheid en verspreiding van beschermde soorten in het plangebied en de functie van het plangebied voor deze soorten kan exact worden bepaald of, en zo ja welke, negatieve effecten te verwachten zijn. Op basis hiervan kunnen maatregelen getroffen worden waardoor negatieve effecten kunnen worden gemitigeerd en/of gecompenseerd. Wanneer schadelijke effecten niet volledig zijn te mitigeren is tevens een ontheffing van de Flora- en faunawet nodig. Er wordt in deze rapportage antwoord gegeven op de vraag of ontheffing van de Flora- en faunawet noodzakelijk is en op hoofdlijnen aan welke voorwaarden deze ontheffing moet voldoen.

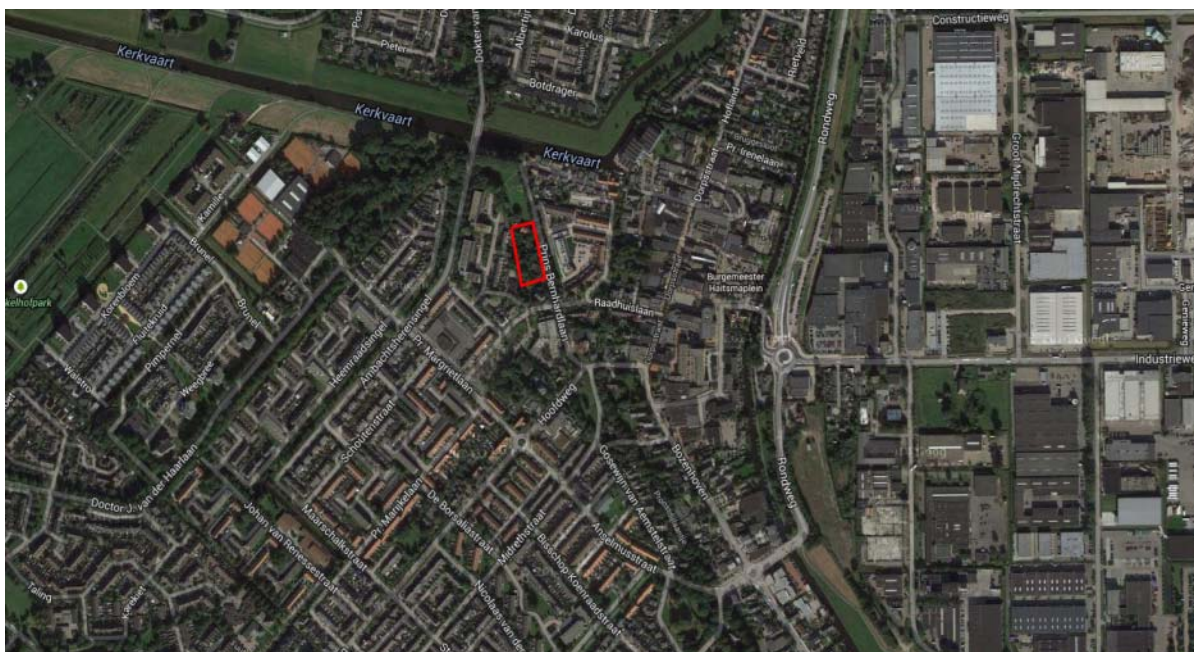
1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is een omschrijving van het plangebied en de voorgenomen ontwikkeling geschetst. In hoofdstuk 3 is de gehanteerde inventarisatiemethodiek beschreven. In hoofdstuk 4 zijn per soortgroep de resultaten beschreven. In hoofdstuk 5 zijn aanbevelingen gedaan voor het vervolg en wordt de vraag beantwoord of een ontheffing van de Flora- en faunawet noodzakelijk is en waaraan voldaan moet worden om een ontheffing te kunnen krijgen.

2 Plangebied en voorgenomen ontwikkeling

2.1 Plangebied

Het plangebied ligt in de wijk Mijdrecht centrum, aan de rand van het oude dorp Mijdrecht. Deze wijk is aangelegd in de jaren '50 en '60. In Mijdrecht centrum liggen veel grondgebonden eengezinswoningen in rijen, zowel huur als koop. Er staan ook enkele flats. In de wijk liggen geen grote groengebieden, maar er zijn wel groene bermen met bomen en er staan bomen in de straten.

Figuur 2.1 Ligging plangebied

De Prins Bernhardlaan markeert de overgang van verschillende verkavelingsrichtingen en bebouwingsvormen. Hier komen de richtingen samen van de eerste bedijking- en de derde bedijkingspolders. Door deze verdraaiing van 30 graden lopen de Stadhouderslaan en de Prins Bernhardlaan niet parallel: waar de bebouwingen bij elkaar komen is een tamelijk rommelig bebouwingsbeeld ontstaan.

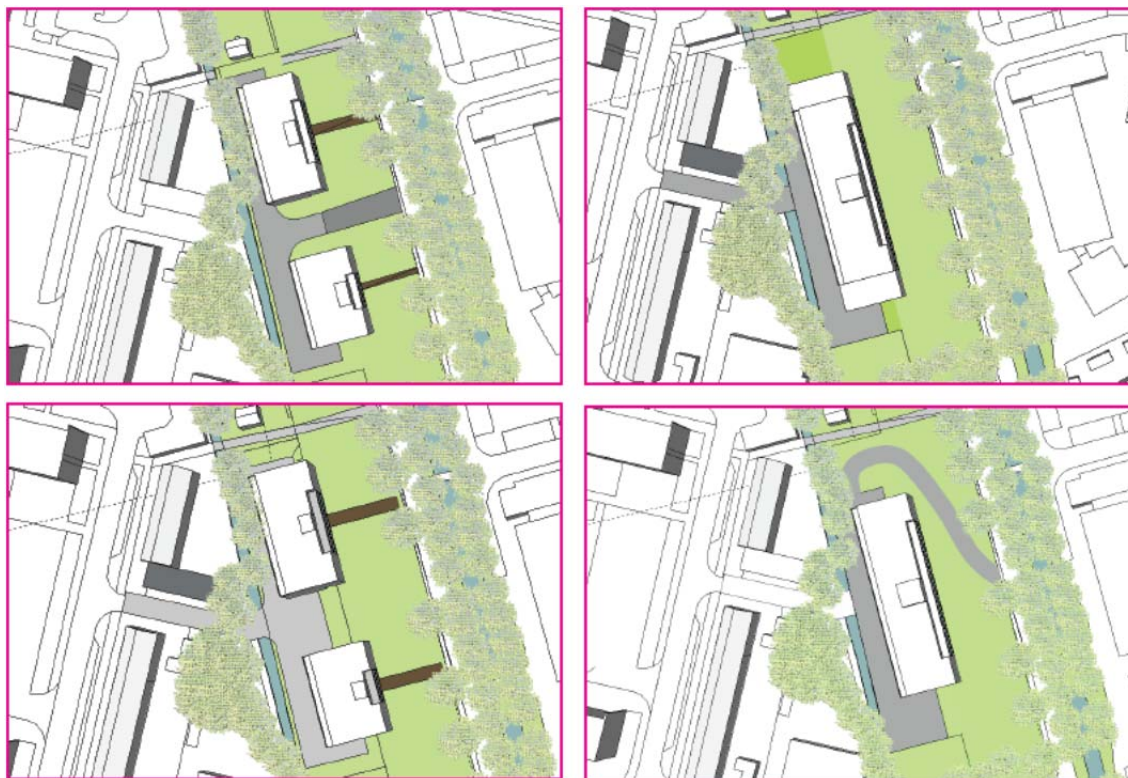
Figuur 2.2 Impressie van het plangebied

De huidige bebouwing in het plangebied bestaat uit een tweetal twee-onder-één-kap-woningen en een vrijstaande woning. Aan de oostzijde wordt plangebied begrensd door een dijklichaam met daarachter een watergang. In de omgeving staan voornamelijk woningen; die is te typeren als een rustige woonwijk. Aan de overzijde van de Prins Bernhardlaan zijn recent 23 nieuwe appartementen gerealiseerd. Het plangebied zelf heeft een groen karakter, de tuinen bij de huizen zijn begroeid met bomen, struiken en lagere begroeiing. In Figuur 2.2 is met wat foto's een impressie van het plangebied gegeven.

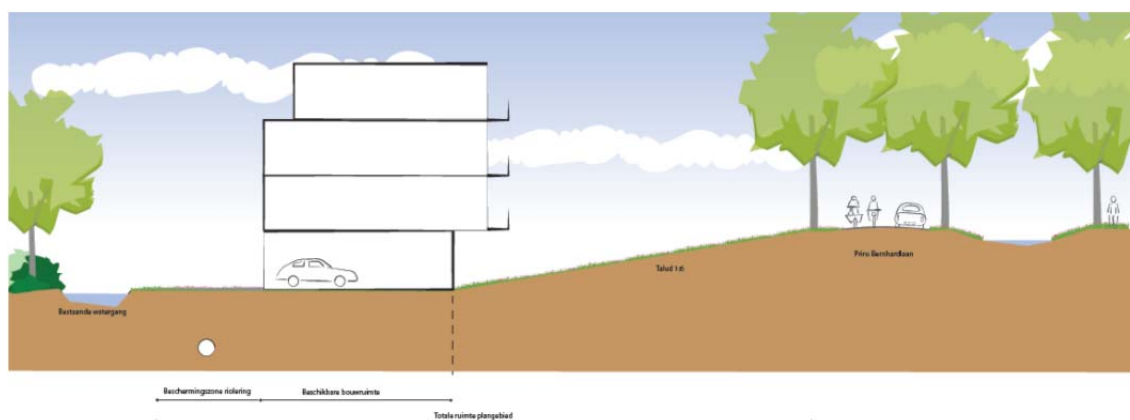
2.2 Voorgenomen ontwikkeling

De huidige woningen zullen plaatsmaken voor woningbouw (21 appartementen). Op de onderste bouwlaag worden bergingen en parkeerplaatsen gerealiseerd. Bovenop de parkeerplaatsen worden 3 bouwlagen gerealiseerd met appartementen. Verder zal de bebouwing niet binnen het keurprofiel van het dijklichaam worden gebouwd.

De herinrichting voorziet in een verharding van de huidige achtertuinten om daar ruimte te maken voor parkeergelegenheid en een ontsluitingsroute.

Figuur 2.3 Ontwerp mogelijke toekomstige inrichtingen, plattegrond

Figuur 2.4 Ontwerp mogelijke toekomstige inrichting, dwarsdoorsnede

3 Inventarisatiemethodiek

3.1 Huismus

De inventarisaties zijn uitgevoerd conform de methodiek zoals die is omschreven in de Soortenstandaard Huismus (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014):

Om de aan- of afwezigheid van huismussen te kunnen bewijzen is het noodzakelijk dat tijdens twee gerichte veldbezoeken in de periode 1 april tot en met 15 mei of tijdens vier gerichte veldbezoeken in de periode 10 maart tot en met 20 juni gezocht wordt naar huismussen. De inventarisatie moet tijdens goede weersomstandigheden plaatsvinden, op geluidsluwe momenten (bijvoorbeeld de zondagmorgen in stedelijk gebied), rond 1 à 2 uur na zonsopkomst en met een tussenperiode van minimaal 10 dagen.

De veldinventarisaties zijn uitgevoerd op dinsdag 10 maart 2015, zondag 31 mei 2015 en vrijdag 26 juni 2015. Naast inventarisatie van het plangebied is ook een ronde gemaakt in de ruimere omgeving om de aanwezigheid van huismussen in de directe omgeving te bepalen. De weersomstandigheden waren op 10 maart, droog, halfbewolkt en rond de 10 °C. Op 31 mei was het droog, geheel bewolkt en rond de 14 °C en op 26 juni was het geheel bewolkt, droog en 13 °C.

Er is tijdens de veldbezoeken gelet op nestindicatieve waarnemingen:

- nest of nestbouw;
- bezoek van een huismus aan een waarschijnlijke nestplaats (het nest is zelf vaak niet zichtbaar) of transport van voedsel of ontlastingspakketjes;
- bedelende jongen in nest (vlak voor uitvliegen goed te horen, steken kopjes uit nestopening).
- zingende mannetjes;
- aanwezigheid van een paartje bij een potentiële nestplaats;
- balts.

3.2 Gierzwaluw

De inventarisaties zijn uitgevoerd conform de methodiek zoals die is omschreven in de Soortenstandaard Gierzwaluw (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014):

Het onderzoek om aanwezigheid van nesten van gierzwaluwen aan te tonen moet op basis van een territoriumkartering vanaf eind april tot en met half juli worden uitgevoerd. De datumgrenzen zijn 15 mei tot en met 15 juli, maar de meest geschikte periode is 1 juni - 15 juli. Daarvoor zijn niet alle broedvogels aanwezig, daarna vliegen de jongen al uit. Het tijdstip van inventarisatie is de gehele dag, bij voorkeur van 18.00 uur tot zonsondergang. Afwezigheid is voldoende aannemelijk gemaakt wanneer er geen waarnemingen zijn verricht die duiden op de aanwezigheid van een nest, na drie inventarisatie momenten met een tussenliggende periode van minimaal 10 dagen, in de periode 1 juni tot en met 15 juli, van 18.00 uur tot zonsondergang, tijdens de goede inventarisatieomstandigheden.

De inventarisaties zijn uitgevoerd op 9 juni, 23 juni en 8 juli, in een aantal gevallen voorafgaand aan nachtelijk vleermuisonderzoek. Op 9 juni was het droog, zwaarbewolkt en rond de 12 °C, op 23 juni was het droog, geheel bewolkt en 14 °C en op 8 juli was het droog, vrijwel geheel bewolkt en 20 °C.

3.3 Sperwer

Onderzoek naar de sperwer is gelijktijdig uitgevoerd met de onderzoeken naar de overige soort(groep)en. Er is geen soortenstandaard opgesteld door de RvO (Ministerie van Economische Zaken). Tijdens de verschillende onderzoeksrondes is gezocht naar nesten, sporen en waarnemingen van de sperwer. De soort is lastig te vinden, maar goed zoeken naar poepstrepen, plukresten en geruilde veren en goed

luisteren naar geluiden van volwassen sperwers (kekkerende roep) en nestjongen (vanaf eind juni) geeft voldoende zekerheid om de aan- of afwezigheid van de sperwer vast te stellen.

In totaal is tijdens 6 verschillende onderzoeksrondes gezocht naar sperwers en nesten van sperwers in het plangebied.

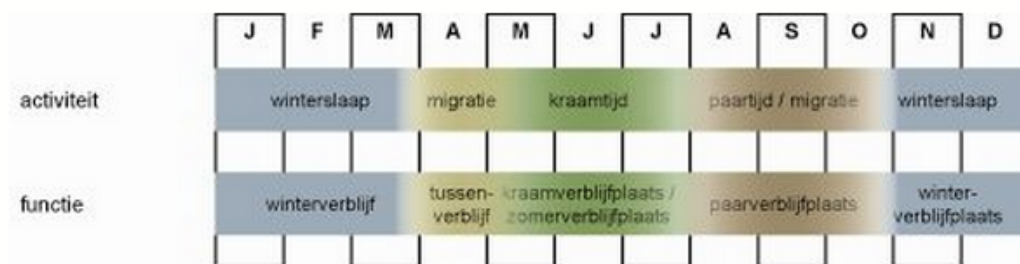
3.4 Vleermuizen

Het vleermuisonderzoek is vooral gericht op de gebouwbewonende soorten, de bomen in het plangebied zijn relatief jong en geschikte holtes ontbreken (Royal HaskoningDHV, 2015). Gebouwbewonende soorten die in het plangebied verwacht kunnen worden, zijn laatvlieger, gewone dwergvleermuis en mogelijk meervleermuis en gewone grootoorvleermuis.

De vleermuisinventarisaties zijn uitgevoerd conform het meest recente vleermuisprotocol (Vleermuisprotocol, 2013) van het Netwerk Groene Bureaus (NGB) en de Zoogdiervereniging. Dit vleermuisprotocol is de standaard voor onderzoek naar soorten, aantallen en gebiedsfuncties van vleermuizen. Het beschrijft het onderzoek dat nodig is om aanwezigheid van vleermuizen vast te stellen. Het protocol is aangepast naar de meest recente wetenschappelijke inzichten, na evaluatie in de periode december 2012 tot maart 2013. Het protocol voldoet aan de eisen die het bevoegd gezag stelt en biedt eenduidigheid over het begrip “gedegen onderzoek” uit de uitvoeringsregeling Flora- en faunawet. Het toepassen van het protocol geeft grote mate van zekerheid dat de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland bij een ontheffingsaanvraag geen aanvullend inventarisatieonderzoek verlangt en dat een onderzoek stand houdt in een eventuele juridische procedure. In het bijzonder als de aanwezigheid van gebiedsfuncties voor vleermuizen volgens het protocol kan worden uitgesloten.

Om een volledige inventarisatie uit te voeren volgens de regels van het vleermuisprotocol is het noodzakelijk van half mei t/m eind september een vijftal inventarisaties uit te voeren tijdens verschillende momenten van de nacht omdat vleermuizen gedurende het seizoen gebruik maken van verschillende verblijfplaatsen op verschillende locaties. Er wordt onderscheid gemaakt in kraam- en zomerverblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen en winterverblijfplaatsen. In Figuur 3.1 is weergegeven in welke periode vleermuizen gebruik maken van welk type verblijfplaats. Zomerverblijfplaatsen worden niet apart vermeld in de figuur, dit zijn verblijfplaatsen van hoofdzakelijk mannetjes, die worden gebruikt in de periode april t/m oktober.

Een nauwkeurige visuele inspectie van de gebouwen in de winterperiode is niet uitgevoerd. Vleermuizen zijn heel klein en kunnen in de gebouwen in het plangebied in allerlei kieren en spleten wegkruipen. Deze kieren en speten zijn niet of nauwelijks te inspecteren, zodat eventuele overwinterende vleermuizen onopgemerkt zullen blijven. Een indicatie van het gebruik als (massa)winterverblijfplaats kan onderzocht worden door in de nazomer een bezoek te brengen aan het gebouw rond middernacht. In de periode eind juli / begin augustus zwermen vleermuizen rondom winterverblijfplaatsen om de winterverblijven te inspecteren en aan hun jongen te tonen. Deze periode valt samen met het eerste onderzoek naar paarverblijfplaatsen.

Figuur 3.1 Jaarcyclus van vleermuizen (bron: www.vleermuizenindestad.nl)

De eerste drie uitgevoerde onderzoeken betreffen inventarisaties naar de aanwezigheid van kraamverblijfplaatsen in de periode half mei tot half juli. Deze drie bezoeken zijn uitgevoerd in de avond/nacht van 9 juni 2015 en de nacht/ochtend van 26 juni 2015 en de avond/nacht van 8 juli 2015. Op 9 juni was het droog, zwaarbewolkt met een temperatuur tussen de 10 en 12 °C en windkracht 3. Op 26 juni was het droog, vrijwel geheel bewolkt met een temperatuur tussen de 17 en 18 °C en windkracht 2. Op 8 juli was het droog, vrijwel geheel bewolkt met een temperatuur tussen de 15 en 17 °C en windkracht 4.

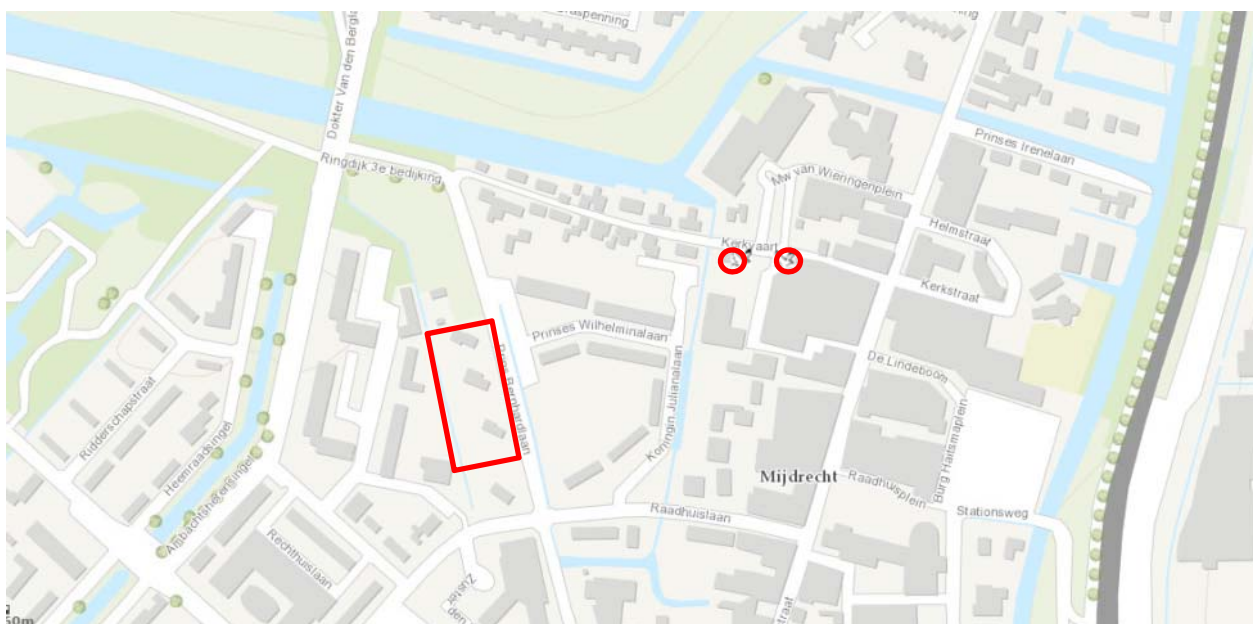
De laatste twee bezoeken betreffen inventarisaties gericht op de aanwezigheid van paarverblijven en eventueel laat 'winterverblijfplaats indicierend' zwermgedrag. Deze onderzoeken zijn uitgevoerd in de nacht van 1 op 2 september en in de nacht van vrijdag 18 september 2015. De weersomstandigheden op 2 september waren droog, geheel bewolkt, 12 - 15 °C en windkracht 3. Op 18 september was het droog, half tot zwaar bewolkt 13°C en windkracht 3. Beide onderzoeken zijn rond middernacht uitgevoerd.

De vleermuisonderzoeken zijn uitgevoerd met twee personen (kraamverblijfplaatsonderzoek) en één persoon (paarverblijfplaatsonderzoek).

4 Resultaten

4.1 Huismus

In het plangebied zijn geen waarnemingen gedaan van de huismus. Er broeden geen huismussen in het plangebied en het plangebied wordt niet gebruikt als leefgebied van de soort. De dichtstbijzijnde waarnemingen van huismussen zijn gedaan op een afstand van 150 meter richting het noordoosten van het plangebied. Huismussen broeden daar in een woonhuis aan de Kerkstraat. In Figuur 4.1/Figuur 2.2 zijn de waarnemingen van de huismus weergegeven ten opzichte van het plangebied.

Figuur 4.1 Waarnemingen huismus (rode cirkels) in de nabije omgeving van het plangebied (rode kader)

4.2 Gierzwaluw

Er zijn alleen gierzwaluwen waargenomen hoog boven het plangebied. De soort heeft geen enkele binding met het plangebied en broedt hier ook niet.

4.3 Sperwer

Er zijn geen waarnemingen gedaan van sperwers in het plangebied, evenmin zijn sporen gevonden van de soort die duiden op de aanwezigheid in het plangebied. De soort broedt niet in het plangebied.

4.4 Vleermuizen

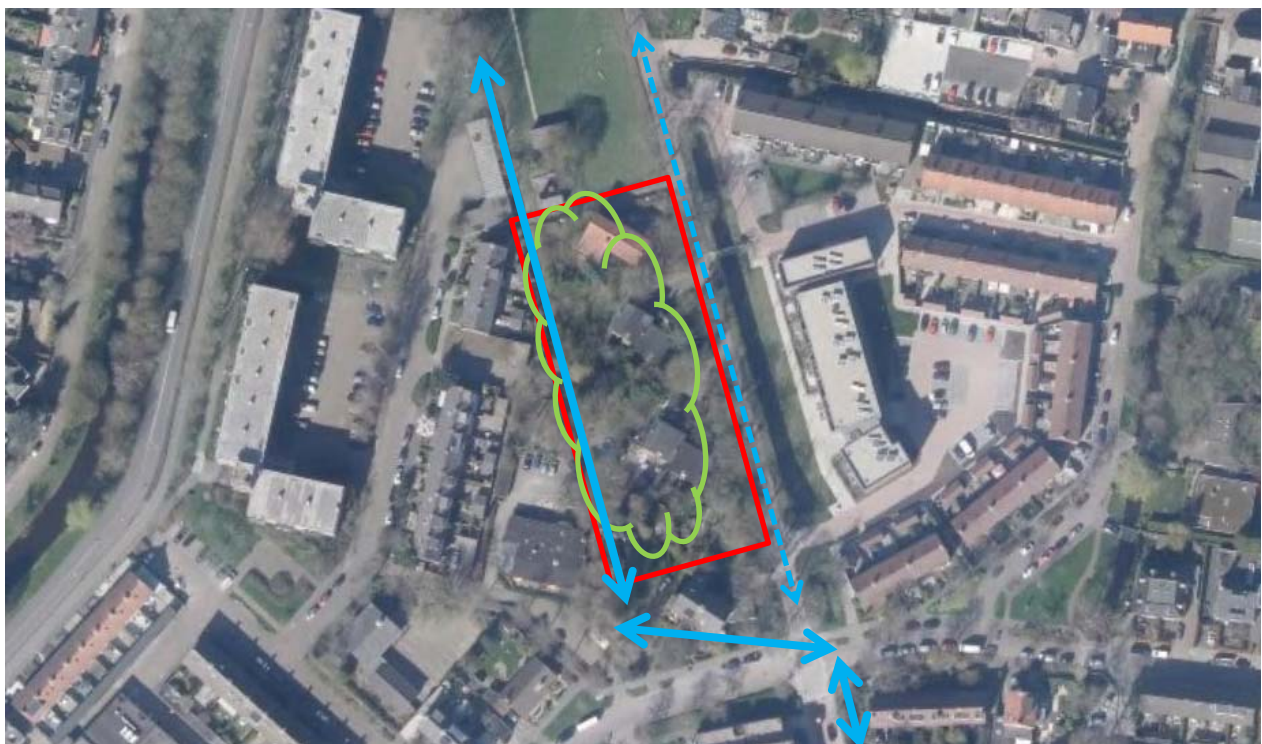
Tijdens de verschillende vleermuisinventarisaties zijn drie soorten waargenomen, namelijk gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis. Alleen de gewone dwergvleermuis was aanwezig in het plangebied de andere twee soorten zijn buiten het plangebied aangetroffen.

Kraam-/zomerverblijfplaatsonderzoek

Tijdens de inventarisatie op 9 juni zijn ongeveer 25 gewone dwergvleermuizen foeragerend en langsvliegend aangetroffen. Het onderzoek is uitgevoerd in de avondschemering en nacht. De vliegrichting van langsvliegende vleermuizen was zuid – noord. Enkele dieren gebruikten de bomen langs de Prins Bernardlaan, maar het grootste gedeelte van de vleermuizen vloog via de achtertuinen. Enkele

vleermuizen bleven foerageren in het plangebied, de meeste vlogen echter door richting het noorden. Er zijn tijdens dit onderzoek geen uitvliegers waargenomen. Tijdens het nacht-/ochtendonderzoek op 26 juni zijn eveneens ongeveer 25 gewone dwergvleermuizen waargenomen, dit maal was de vliegrichting noord – zuid. Ook tijdens dit onderzoek werden vooral de achtertuinen gebruikt als vliegroute. Op 8 juli zijn ongeveer 20 langsvliegende dieren vastgesteld (vliegrichting zuid – noord). Uitvliegers zijn niet waargenomen.

In Figuur 4.2 is het gebruik van het plangebied door vleermuizen weergegeven.

Figuur 4.2 Gebruik plangebied tijdens de kraam- en zomerperiode. (rode rechthoek = plangebied, blauwe pijl = vliegroute en groene wolk = foerageergebied)

Tijdens de verschillende onderzoeksrondes in de kraam-/zomerperiode is tevens een bezoek gebracht aan de watergang de Kerkvaart ruim 100 meter ten noorden van het plangebied. Dit onderzoek was bedoeld om foeragerende vleermuizen boven de watergang aan te treffen om te kijken of hier ook meervleermuizen aanwezig waren. Tijdens deze bezoeken zijn alleen watervleermuizen en gewone dwergvleermuizen foeragerend boven de Kerkvaart aangetroffen. De watervleermuizen zijn alleen boven water aangetroffen en niet in de nabijheid van het plangebied. Het plangebied wordt niet gebruikt door de watervleermuis.

Paarverblijfplaatsonderzoek en winterverblijfplaats indicerend onderzoek

Op 2 en 19 september 2015 is rond middernacht een onderzoek uitgevoerd naar zwermende en baltsende vleermuizen in het plangebied. Er is geen zwermgedrag waargenomen in het plangebied. Op beide dagen waren wel foeragerende gewone dwergvleermuizen en baltsende mannetjes van de gewone dwergvleermuis aanwezig in en rondom het plangebied.

In Figuur 4.3 zijn de waarnemingen van vleermuizen en het gebruik van het plangebied door vleermuizen in de paarperiode weergegeven.

Figuur 4.3 Gebruik plangebied tijdens de paarperiode. (rode rechthoek = plangebied, oranje/gele stip = baltsend mannetje gewone dwergvleermuis, rode stip = baltsende mannetje ruige dwergvleermuis, groene wolk = foerageergebied)

Uit Figuur 4.3 blijkt dat op diverse plaatsen in en rondom het plangebied baltsende gewone dwergvleermuizen zijn waargenomen. Gewone dwergvleermuizen baltsen meestal in de vlucht, dat betekent dat tijdens een nachtelijk onderzoek de exacte locatie van een paarverblijfplaats vaak niet is te vinden. Ook in dit geval zijn alleen vliegende, baltsende mannetjes waargenomen. De waarnemingen zijn elkaar niet-uitsluitende waarnemingen, dat betekent dat het mogelijk om één mannetje en één baltsterritorium gaat. Het is echter niet uit te sluiten dat er meerdere baltsterritoria aanwezig zijn. Het gemiddeld aantal baltsterritoria van de gewone dwergvleermuis varieert van 0,6 tot 1,2 per ha (Limpens et al., 1997).

Het plangebied is ongeveer 0,4 hectare groot. Dat betekent dat in het plangebied ruimte is voor maximaal één territorium van de gewone dwergvleermuis, tenzij het plangebied op de grens van meerdere territoria ligt. Als we kijken naar de waarnemingen van baltsende mannetjes van de gewone dwergvleermuis dan is sprake van een clustering van waarnemingen aan de noordzijde en aan de zuidzijde van het plangebied. Het is dus zeer goed mogelijk dat in het plangebied twee aangrenzende baltsterritoria aanwezig zijn, dit is verbeeld in Figuur 4.4. De paarverblijfplaatsen zijn niet gevonden, de aanwezige gebouwen zijn echter uitstekend geschikt om te kunnen fungeren als paarverblijfplaats.

Op basis van de territoriumgrootte en de grootte van het plangebied wordt geconcludeerd dat maximaal twee territoria van de gewone dwergvleermuis aanwezig zijn in het plangebied. In zijn territorium gebruikt het mannetje van de gewone dwergvleermuis één of meerdere verblijfplaatsen, meestal in de bebouwing (RvO, 2014). Naast de territoria van de gewone dwergvleermuis is een paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis aangetroffen, 60 meter noordoostelijk van het plangebied (Figuur 4.3).

Figuur 4.4 Clustering balterritoria gewone dwergvleermuis.

Vliegroute

Tijdens de onderzoeksronde in de kraam- en zomerverblijfplaatsperiode is een vliegroute vastgesteld in het plangebied. De gewone dwergvleermuis vliegt in de avond vanaf het zuiden (verblijfplaats) door het plangebied in noordelijke richting (foerageergebied). In de ochtend wordt deze vliegroute weer gebruikt in zuidelijke richting van het foerageergebied naar de verblijfplaats, dit is weergegeven in Figuur 4.2. Als vliegroute worden voornamelijk de achtertuinen gebruikt een kleiner deel van de langsvliegende vleermuizen maakt gebruik van de bomenrijen langs de Prins Bernardlaan aan de voorzijde van de woningen.

Gebruik als vliegroute is niet vastgesteld in het najaar tijdens de paarperiode. Dit heeft te maken met het tijdstip van de onderzoeken, deze zijn rond middernacht uitgevoerd op het moment dat vleermuizen aanwezig zijn in de foerageergebieden. Vliegroutes kunnen het best worden vastgesteld in een beperkt tijdsvenster na zonsondergang en de uren voor zonsopkomst. Waarschijnlijk wordt de vliegroute het hele jaar gebruikt. De aanwezigheid van baltsende mannetjes ondersteunt die hypothese: paarterritoria bevinden zich waarschijnlijk in een cirkel rond kraamverblijven en langs de route waar de vrouwtjes gebruik van maken om naar het foerageergebied te vliegen (RvO, 2014).

Het gebruik van het plangebied als vliegroute voor enkele tientallen dieren (hoogste aantal 30 individuen, op 26 juni 2015) duidt op de aanwezigheid van een grotere verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis zuidelijk van het plangebied. Vanwege het hoge aantal dieren wordt verondersteld dat de langsvliegende vleermuizen afkomstig zijn uit een kraamkolonie. De vliegroute verbindt de verblijfplaats in het zuiden met foerageergebieden in het noorden. Interessante foerageergebieden noordelijk van het plangebied zijn een park noordwestelijk van het plangebied en de Kerkvaart en oevers.

De foerageergebieden, mogelijke locatie kraamkolonie en belangrijke groenstructuren in Mijdrecht zijn weergegeven in Figuur 4.5.

Figuur 4.5 Doorgaande groenstructuur in Mijdrecht (groene pijlen) met vermoedelijk locatie (kraam)verblijfplaats (rode cirkel) en foerageergebied (blauwe wolken) noordelijk van het plangebied (rood omkaderd).

4.5 Conclusies inventarisatie

Broedvogels

In het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten aanwezig en het plangebied heeft geen functie voor broedvogels waarvan het nest jaarrond is beschermd. Er is dus aangetoond dat de huismus, gierzwaluw en sperwer geen binding hebben met het plangebied. In het plangebied broeden wel vogels waarvan het nest niet jaarrond is beschermd. Dit gaat om algemene soorten van tuin en park, zoals winterkoning, merel, koolmees, turkse tortel, heggenmus, zwartkop, roodborst et cetera.

Vleermuizen

Het plangebied wordt tijdens de kraam-, zomer- en paarperiode gebruikt als foerageergebied van maximaal drie individuen en als vliegroute van enkele tientallen gewone dwergvleermuizen. Hiervoor worden voornamelijk de achtertuinen van de huizen aan de Prins Bernardlaan gebruikt en in mindere mate de bomen langs de Prins Bernardlaan aan de voorzijde van de woningen. In het plangebied zijn twee baltsterritoria van de gewone dwergvleermuis aanwezig. Aangenomen kan worden dat de twee paarverblijfplaatsen zich in de gebouwen in het plangebied bevinden.

Er is een paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis aanwezig op 60 meter noordoostelijk van het plangebied. In de nabijheid van het plangebied foerageert de watervleermuis boven de Kerkvaart. Deze soort heeft verder geen binding met het plangebied.

5 Effectbeoordeling, mitigatie en juridische consequenties

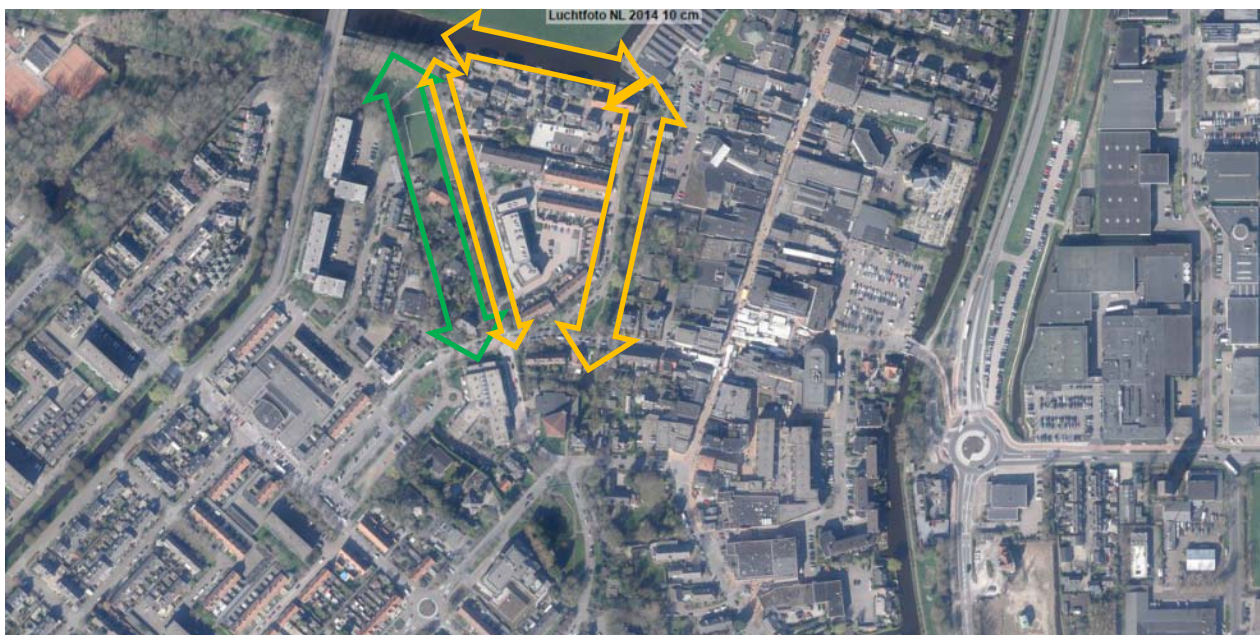
Van de onderzochte soorten maakt alleen de gewone dwergvleermuis gebruik van het plangebied. In dit hoofdstuk wordt daarom alleen de gewone dwergvleermuis besproken.

5.1 Effectbeoordeling

De voorgenomen ontwikkeling voorziet in de sloop van de in het plangebied aanwezige bebouwing en nieuwe woningbouw (21 appartementen). Daarnaast maken de huidige achtertuinen plaats voor parkeerplaatsen en de ontsluiting van het appartementencomplex voor verkeer. Dat betekent dat een aantal bomen en ander groen zal worden verwijderd.

Zonder mitigerende maatregelen leidt de voorgenomen ontwikkeling tot het verdwijnen van foerageergebied van een beperkt aantal (ongeveer drie) gewone dwergvleermuizen en wordt de vliegroute van enkele tientallen gewone dwergvleermuizen minder geschikt. De hoge aantallen langsvliegende dieren in de kraamperiode doet vermoeden dat zuidelijk van het plangebied een kraamverblijfplaats aanwezig is. Een kraamverblijfplaats bestaat meestal uit 20 tot 120 vrouwtjes, voordat jongen worden geboren (RvO, 2014). Een aanzienlijk deel van de in de kraamverblijfplaats aanwezige individuen gebruikt het plangebied als vliegroute naar gunstige foerageergebieden en terug naar de verblijfplaats. Het verminderen van de kwaliteit van de vliegroute kan indirect leiden tot aantasting van de functionaliteit van de kraamverblijfplaats.

De bomen langs de Prins Bernardlaan (op de dijk) worden ook gebruikt als vliegroute door enkele dieren, dit gaat om lagere aantallen dan de dieren die door de achtertuinen vliegen. Er zijn in de nabijheid alternatieve vliegroutes aanwezig om de foerageergebieden noordelijk van het plangebied te bereiken, zie Figuur 5.1. Hoewel deze vliegroutes ook voldoen voor de gewone dwergvleermuis, leidt de voorgenomen ontwikkeling tot een verminderde geschiktheid van de huidige vliegroute.

Figuur 5.1 Alternatieve vliegroute (oranje/gele pijlen) en huidige vliegroute (groene pijl).

Naast het verdwijnen van foerageergebied en negatieve effecten op de vliegroute (en daarmee indirect op een kraamverblijfplaats) verdwijnen als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling ook paarplaatsen van gewone dwergvleermuizen in maximaal twee paarterritoria, door de sloop van de huidige bebouwing.

5.2 Mitigatie

5.2.1 Vliegroutes en foerageergebied

Negatieve effecten ten aanzien van foerageergebied en vliegroutes kunnen worden voorkomen door het handhaven van zoveel mogelijk bomen en overige beplanting aan de voor- en achterzijde van het appartementencomplex aan de Prins Bernardlaan. Het is ook van belang dat deze vliegroute in de nieuwe situatie zo min mogelijk wordt verlicht en als dat niet mogelijk is uitsluitend wordt verlicht met vleermuisvriendelijke (amberkleurige) verlichting.

Het handhaven van de vliegroute en het foerageergebied, betekent niet dat alle bomen en struiken die in de huidige situatie aanwezig zijn behouden moeten blijven. Het betekent wel dat een deel van deze bomen behouden moet worden en dat bij het ontwerp van de buitenruimte van de locatie rekening wordt gehouden met foerageergebied en vliegroutes voor vleermuizen.

Figuur 5.2 Enkele van de grotere bomen langs de Prins Bernardlaan.

De minimale eisen waaraan een vliegroute moet voldoen (RvO, 2014) zijn:

- De bomen langs de vliegroute moeten minimaal 5 meter hoog zijn en een onderste kroonbreedte van 2,5 meter hebben.
- De onderlinge afstand tussen de bomen moet maximaal 7 meter zijn (in het geval de onderste kroonbreedte 2,5 meter is). Bij dubbele rijen mag de plantafstand 16 meter zijn.

Optimalisatie vliegroute Prins Bernardlaan voorzijde

Langs de Prins Bernardlaan is een dubbele bomenrij aanwezig, oostelijk daarvan ligt een watergang en aan de overzijde van de watergang is eveneens een bomenrij aanwezig. De lengte van het plangebied is ongeveer 100 meter. Over deze lengte staan langs de Prins Bernardlaan 5 grote bomen (>10 meter) aan de zijde van de woningen, 9 kleinere bomen (> 5 m) aan de zijde van de watergang en 8 kleinere bomen (>5 m) aan de overzijde van de watergang. In Figuur 5.2 is een foto van enkele van de bomen langs de Prins Bernardlaan te zien. Naast de aanwezige bomen is ook een dichte, aaneengesloten struiklaag te zien.

De beplanting langs de Prins Bernardlaan voldoet aan de eisen die door de Rijksdienst voor ondernemend Nederland (RvO, 2014) worden gesteld aan een vliegroute. De Prins Bernardlaan is echter wel verlicht, ter hoogte van het plangebied zijn 5 straatlantaarns aanwezig. Hoewel de gewone dwergvleermuis ongevoelig is voor licht in het foerageergebied, heeft de soort een voorkeur voor onverlichte vliegroutes. Om de vliegroute langs de Prins Bernardlaan geschikt te maken dient uitstraling van verlichting beperkt te worden of dient vleermuisvriendelijke verlichting te worden toegepast.

Lichtverstoring kan worden tegengegaan door:

- de uitstraling van straatlantaarns langs de Prins Bernardlaan te verminderen, door armaturen naar beneden af te stellen of verlichting lager ten opzichte van de weg aan te brengen, zodat alleen het de weg verlicht wordt en niet de vliegroute.
- te werken met dynamische verlichting die reageert op aanwezigheid van mensen of voertuigen (of vleermuizen) om zo het branden van de verlichting en de intensiteit te regelen.
- te werken met een vleermuisvriendelijke verlichtingskleur (amberkleurig, golflengte tussen 582 en 592 nm).

Handhaving vliegroute achterzijde bebouwing

De huidige hoofdvliegroute aan de achterzijde van de bebouwing kan zoveel mogelijk intact gelaten worden door in het ontwerp rekening te houden met vleermuizen. Dit kan gerealiseerd worden door zoveel mogelijk van het huidige groen en vooral de grotere bomen te behouden. Daarnaast dient in het ontwerp van de buitenruimte rekening gehouden te worden met vleermuizen, door een aangepast verlichtingsplan. Dit kan door lichtverstrooiing tegen te gaan, te werken met dynamische verlichting en/of amberkleurige verlichting toe te passen, zoals hierboven aangegeven.

5.2.2 Paarverblijfplaatsen

De exacte locatie van de paarverblijfplaatsen is niet bekend. Het is aannemelijk dat maximaal twee paarverblijfplaatsen aanwezig zijn in de te slopen gebouwen; deze zullen dus verdwijnen als gevolg van de voorgenomen ingreep. Om de negatieve effecten ten aanzien van de paarverblijfplaatsen te mitigeren dient een netwerk aan verblijfplaatsen die geschikt zijn voor de betreffende functie in stand blijven.

Dat betekent dat tijdens de realisatie van de woningbouw (appartementen) en in de nieuwe situatie paarverblijfplaatsen aanwezig moeten zijn voor de gewone dwergvleermuis. Hoe meer alternatieve verblijfplaatsen aanwezig zijn hoe groter de kans is dat minimaal één van deze geschikt gevonden wordt. Bij de gewone dwergvleermuis moeten minimaal 4 nieuwe paarverblijfplaatsen aanwezig zijn die dezelfde functie kunnen vervullen als de verblijfplaats die verloren gaat. De vervangende verblijfplaatsen worden bij voorkeur zo dicht mogelijk, maar altijd binnen 100 à 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats geplaatst en altijd binnen het leefgebied van de groep. Hoe dichter de vervangende verblijfplaats bij de oorspronkelijke verblijfplaats wordt gerealiseerd, hoe groter de kans is op succes. De alternatieve verblijfplaatsen moeten tijdig voor de werkzaamheden aanwezig zijn om de dieren te laten wennen aan de nieuwe voorzieningen. De gewenningsperiode voor paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis

bedraagt 6 maanden. De oorspronkelijke verblijfplaatsen moeten buiten het paarseizoen worden verwijderd en nadat alternatieve verblijfplaatsen zijn gerealiseerd.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen nieuwe verblijfplaatsen die een tijdelijk karakter hebben en moeten functioneren als overbrugging gedurende de tijd dat de activiteiten worden uitgevoerd (tijdelijke verblijfplaatsen), en nieuwe verblijfplaatsen die na de uitvoering van de activiteiten aanwezig zullen zijn en voor lange tijd geschikt moeten blijven (permanente verblijfplaatsen). Deze permanente verblijfplaatsen dienen gerealiseerd te worden in het nieuwe appartementencomplex.

5.3 Juridische consequenties

De gewone dwergvleermuis is een streng beschermde soort (Europese Habitatrichtlijn en Flora- en faunawet), hiervoor geldt een strikt beschermingsregime. De verblijfplaatsen (en foerageergebied en vliegroutes, wanneer het verdwijnen hiervan de functionaliteit van verblijfplaatsen aantast) van de soort zijn beschermd.

Artikel 11	Het is verboden nesten, holen of andere voortplanting- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te <i>verstoren</i> .
------------	--

Omdat verbodsbepalingen uit artikel 11 van de Flora- en faunawet worden overtreden als gevolg van de ingreep is het noodzakelijk ontheffing aan te vragen van de Flora- en faunawet. Een ontheffingsaanvraag wordt beoordeeld aan de hand van:

- aanwezigheid geldig wettelijk belang
- alternatievenoverweging;
- waarborg gunstige staat van instandhouding (lokaal);
- behoud functionaliteit verblijfplaats.

Wettelijk belang en behoud functionaliteit

De gewone dwergvleermuis is een soort van de Habitatrichtlijn, geldige wettelijke belangen om ontheffing te krijgen van de Flora- en faunawet voor deze soort zijn:

- bescherming flora en fauna;
- veiligheid van luchtverkeer;
- volksgezondheid en openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten¹.

De beoogde woningbouw ontwikkeling vormt geen wettelijk belang voor het verkrijgen van een ontheffing.

Door het nemen van passende maatregelen zoals genoemd in paragraaf 5.2 blijft de functionaliteit van de huidige verblijfplaatsen behouden en treden geen effecten op ten aanzien van foerageergebied en vliegroutes. De gewone dwergvleermuisen kunnen duurzaam van het gebied gebruik blijven maken. Hoewel door de voorgestelde maatregelen de functionaliteit van de paarterritoria behouden blijft, treedt wel verstoring op van de huidige paarverblijfplaatsen.

Verstoring is een begrip dat niet genoemd wordt in de Europese Habitatrichtlijn. Dat betekent dat voor verstoring getoetst kan worden aan nationale wettelijke belangen. Ruimtelijke ontwikkeling is daar één van.

¹ Kleinschalige woningbouw wordt niet gezien als een dwingende reden van groot openbaar belang.

5.4 Eindconclusie

Voor de ontwikkeling van het plangebied dienen mitigerende maatregelen genomen te worden om effecten op de gewone dwergvleermuis te minimaliseren. Effecten ten aanzien van foerageergebied en vliegroutes zijn volledig te voorkomen. Effecten ten aanzien van paarverblijfplaatsen worden geminimaliseerd, maar verstoring van deze verblijfplaatsen is niet volledig te voorkomen.

Bevoegd gezag beschouwt het verlies van verblijfplaatsen, waarbij van tevoren voldoende vervangende verblijfruimte wordt geboden zodat er in de tijd sprake is van behoud van functionaliteit, als een verstoring (en niet als beschadiging, wegname of vernieling). Er is dus een ontheffing nodig voor overtreding van de verbodsbepaling “verstoren van verblijfplaatsen” uit artikel 11 van de Flora- en faunawet voor de gewone dwergvleermuis. Ervan uitgaande dat afdoende maatregelen worden genomen, blijft de functionaliteit van de paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis gegarandeerd en is de gunstige staat van instandhouding op lokaal niveau niet in het geding. Dat betekent dat er zicht is op het verlenen van een ontheffing voor het verstoren van paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

Voor het verkrijgen van een ontheffing dient een projectplan te worden opgesteld en dient een ontheffingsaanvraag te worden ingediend. In het projectplan dient de mitigatie van het verlies van paarverblijven en vliegroutes concreet te worden uitgewerkt.

6 Literatuur

H.J.G.A. Limpens, P. Twisk & G. Veenbaas, 2004. Met vleermuizen overweg. Uitgave Dienst Weg- en Waterbouwkunde, Delft en de Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming, Arnhem. 24 pp. DWW-2004-037

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard Gewone dwergvleermuis

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014a. Soortenstandaard Huismus.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014b. Soortenstandaard Gewone dwergvleermuis

Royal HaskoningDHV, 2015. Bestemmingsplan Prins Bernardlaan. Quickscan Natuurwetgeving. Referentie: BD7328/R00001/904848/Amst

Vleermuisvakberaad, Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur, Vleermuisprotocol 2013, 25 maart 2013.

<http://www.telmee.nl>

<http://www.waarneming.nl>

[http:// globespotter.cyclomedia.com](http://globespotter.cyclomedia.com)